

باسمه تعالی

شیوه‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان ادبی کشور

مقدمه

با توجه به اهمیت زبان و ادبیات فارسی در تمدن آفرینی ایران اسلامی و جایگاه آن در فرهنگ ملی و دینی و با عنایت به اسناد بالا دستی بنیاد ملی نخبگان مبنی بر شناسایی و حمایت از سرآمدان ادبی کشور این شیوه‌نامه تدوین و تصویب می‌شود.

ماده ۱: تعریف ها

برای اختصار، تعریف‌های زیر در این شیوه‌نامه رعایت می‌شود:

الف. «بنیاد»: منظور بنیاد ملی نخبگان است؛

ب. «مجری برنامه»: مؤسسه یا نهادی است که اجرای طرح را بر عهده دارد؛

ج. «فرهنگستان»: منظور فرهنگستان زبان و ادب فارسی است؛

د. «ادبیات»: منظور هر یک از حوزه‌های ادبی شامل: «شعر»، «نویسندگی» (داستان، نادرستان) و «پژوهشگری» در زبان و ادبیات فارسی است؛

ه. «سرآمد ادبی»: منظور هر یک از واجدان شرایط «سرآمد ادبی» مطابق مفاد شیوه‌نامه است؛

و. «رویداد ادبی»: منظور هر یک از مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر در حوزه زبان و ادبیات است که به تأیید کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد رسیده باشد؛

ز. نهاد ادبی: منظور هر یک از نهادهای حرفه‌ای - تخصصی در حوزه ادبیات از قبیل انجمن‌های ادبی، دانشگاه‌ها و دستگاه‌های تخصصی ذیربط است؛

ح. «شورای شناسایی»: منظور شورای شناسایی برگزیدگان ادبی، موضوع ماده ۳ شیوه‌نامه است؛

ماده ۲: شناسایی برگزیدگان ادبی

۲-۱. **سرآمدان ادبی:** برگزیدگان این دسته باید واجد ویژگی‌های مذکور در این شیوه‌نامه باشند.

تبصره ۱: دریافت حداقل 300 امتیاز از (جدول 1/ شاخص‌های ارزیابی) برای سرآمدان ادبی ضروری است.

تبصره ۲: شورای شناسایی مجاز است سایر مصادیق مربوط به فعالیت نخبگانی ادبی را شناسایی و برای لحاظ در مقررات به بنیاد پیشنهاد کند.

ماده ۳: شورای شناسایی برگزیدگان ادبی

به منظور انطباق ویژگی‌های متقاضی با مقررات بنیاد و تعیین مصادیق برگزیدگان ادبی، «شورای شناسایی برگزیدگان ادبی» با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

الف. نماینده فرهنگستان

ب. مجری برنامه

ج. سه تن از صاحب‌نظران حوزه ادبیات (به پیشنهاد دبیر اجرایی و تأیید معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد نخبگان)

د. معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد ملی

تبصره ۱: اعضای شورای شناسایی با حکم رئیس یا قائم مقام بنیاد منصوب می‌شوند.

تبصره ۲: اعضای شورای شناسایی از میان ادیبان برجسته کشور به پیشنهاد مجری برنامه و تأیید بنیاد به مدت دو سال منصوب می‌شوند. انتخاب و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۳: محل دبیرخانه شورا، توسط مجری برنامه تعیین و تشکیل می‌شود. نماینده مجری برنامه و وظیفه دبیری جلسه‌های شورا را بر عهده دارد.

تبصره ۴: دبیرخانه شورا وظیفه تنظیم و ارسال دعوت‌نامه‌ها، ثبت صورت‌جلسه‌ها، ابلاغ مصوبه‌ها و پیگیری اجرایی آن را بر عهده دارد.

تبصره ۵: رئیس شورای شناسایی، معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد است.

ماده ۴: کارگروه‌های تخصصی ادبی

برای بررسی تخصصی درخواست‌های دریافتی در حوزه‌های مختلف ادبیات، «کارگروه تخصصی ادبی» تشکیل می‌شود:

الف. کارگروه شعر: با حضور سه نفر از متخصصان

ب. کارگروه نویسندگی (داستان): با حضور سه نفر از متخصصان

ج. کار گروه نویسندگی (ناداستان): با حضور سه نفر از متخصصان

د. کار گروه پژوهش‌های ادبی: با حضور سه نفر از متخصصان

تبصره ۱۵: اعضای کار گروه‌های تخصصی توسط مجری برنامه به بنیاد پیشنهاد می‌شود و مورد تأیید بنیاد قرار می‌گیرند.

تبصره ۲۰: احکام کار گروه‌های تخصصی توسط رئیس شورای شناسایی صادر می‌شود.

ماده ۵: فرایند شناسایی

5-1. رئیس بنیاد هر ساله تعداد برگزیدگان ادبی را در رده «سرآمد ادبی» اعلام می‌کند.

5-2. پس از اعلام فراخوان، دبیرخانه اطلاعات مربوط به متقاضیان را گردآوری و ساماندهی می‌کند.

5-3. هریک از کار گروه‌های تخصصی ادبی، مستندات دریافتی را با مقررات تطبیق و امتیاز هریک از متقاضیان را تعیین و به شورای شناسایی اعلام می‌کند.

5-4. شورای شناسایی، پس از بررسی نتایج، برگزیدگان را تعیین و به رئیس بنیاد اعلام می‌نماید.

5-5. رئیس بنیاد بر اساس ظرفیت سالانه، برگزیدگان نهایی را تعیین می‌کند.

تبصره ۵: متقاضیان از طریق معرفی نهادهای ادبی، شخصیت‌های ادبی یا بنیادهای استانی می‌توانند در این فرایند وارد شوند.

ماده ۶: پشتیبانی

۶-۱. پشتیبانی از سرآمدان ادبی: به منظور تکریم سرآمدان ادبی و تسهیل مسیر اثرگذاری آنها و الگوسازی از آنان تسهیلات زیر به ایشان اعطا می‌شود:

الف. اعتبار ادبی: به منظور ارتقای فعالیت‌های ادب پژوهی، انتشار آثار، سفرهای پژوهشی، اشتراک نشریات ادبی داخلی و خارجی، عضویت در مجامع ادبی داخلی و خارجی، خرید آثار ادبی و موارد مشابه.

ب. امکان پذیرش سالانه سه ادب آموز یا سه پژوهشگر پسا دکتری با استفاده از اعتبارات بنیاد ملی.

ج. اعتبار مالی برای شرکت در مجامع ادبی داخلی و خارجی.

د. تسهیلات فرهنگی و رفاهی: شامل کمک هزینه سفرهای زیارتی، گردشگری ملی، تسهیلات مسکن، بیمه و مشابه آن.

ه. اعطای تسهیلات برای استفاده از امکانات ادبی، فرهنگی و هنری در سطح کشور.

و. تجلیل از طریق شناساندن شخصیت و فعالیت‌های سرآمد ادبی در مجامع عمومی (از طریق انتشار کتاب یادمان، تهیه فیلم، مصاحبه و...).

تبصره: سقف ریالی تسهیلات این ماده سالیانه از سوی رئیس بنیاد تعیین و چگونگی توزیع آن توسط شورای شناسایی تبیین می گردد.

ماده ۷: تفسیر مفاد

شرح مواد مسکوت، تفسیر مفاد، طراحی نظام اجرایی شیوهنامه و نظارت بر اجرای صحیح آیین نامه و شیوهنامه، بر عهده اندیشکده است و لازم است در هر سال، گزارشی از اجرای شیوهنامه را تهیه و ارائه کند.

ماده ۸: تصویب و اجرا

این شیوهنامه مشتمل بر یک مقدمه، هشت ماده و ۱۱ تبصره در تاریخ 1402/11/01 به تصویب قائم مقام بنیاد ملی نخبگان رسید.

جدول 1: شاخص های ارزیابی

ردیف	عنوان فعالیت	معیار ارزیابی	حداکثر امتیاز
1	شاعران (شعر کلاسیک، شعر نو، آیینی، ترانه سرا، تصنیف گو و ...)	گره خوردگی شاعر با حافظه مردم اقبال مردم به شعر و شاعر)	100
		جریان سازی شعری ایجاد فضای تازه در عرصه شعری	100
		تاثیرگذاری فرامرزی	50

50	نوآوری در موضوع و محتوا		
50	فراوری شعر ظرفیت‌گشایی شعر در انواع دیگر هنر		
50	موفقیت در جوایز ادبی ملی (هر مورد حداکثر 25 امتیاز)		
50	شاگردپروزی		
50	توجه به سلامت زبانی		
50	آرمان‌گرایی و توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های اصیل ایران اسلامی		
50	نوآوری سازنده در سوژه و زبان	حوزه نویسندگی (داستان و نادرستان)	2
50	نوآوری واژگانی و بلاغی		
50	اشتهار و میزان تأثیرگذاری اثر		
50	فراوری اثر		
50	نگاه تازه در فرم و محتوا		
50	موفقیت در ترجمه به زبان‌های دیگر		
50	موفقیت در جوایز ادبی ملی (هر مورد حداکثر 25 امتیاز)		
20	توجه به شمارگان و تعداد اثر		
50	نقد شونددگی اثر		
50	جریان‌سازی اثر		
50	میزان توجه نویسنده به اصالت‌ها و ریشه‌ها و خرده‌فرهنگ‌ها و قومیت‌ها در سپهر فرهنگ ملی		
30	توجه به آموزش و شاگردپروزی		
50	روشنمندی در پژوهش و نگارش		
50	نگاه نو در ساختار و مهندسی پژوهش		
50	نوآوری و نظریه‌پردازی		
50	مرجعیت علمی اثر		
50	اصالت پژوهش و کاربردی بودن آن		
30	نقد‌پذیری و اشتهاار اثر		
30	همکاری پژوهشی با استادان برجسته ادبی (داخلی و خارجی)		
50	موفقیت در جوایز ادبی ملی (هر مورد حداکثر 25 امتیاز)		
40	هم‌خوانی با هویت ملی و اسلامی		
50	شاگردپروزی		
50	همه‌سوئگری و جامع‌الاطراف بودن		
50	خستگی‌ناپذیری و استقامت در پژوهش		